

jeg kan tilføje andre Erhvervs Interesser ikke krænktes derved. Det ærede Medlem fremhævede det som glædeligt, at Industriens og Haandværkets Eksport var steget betydeligt. Ja, det er ogsaa en Omstændighed, jeg har lagt Mærke til, og som i høj Grad har glædet mig; thi det er mig et Vidnesbyrd om, at Industrien og Haandværket her i Landet er ved at faa mere virkelig Levedygtighed, end de før har haft. Det har ogsaa glædet mig at se, at det alt for store Indførselsoverskud, vi havde før, i de sidste Aar er gaaet betydeligt ned. Nu maa det ærede Medlem tilgive mig, at jeg sætter dette noget i Forbindelse med Toldloven af 1908. Jeg tror, at den varsomme, skaansomme Maade, hvorpaa man ved denne Toldlov tog paa Erhvervene, og det vide Omfang, i hvilket man opfyldte Erhvervenes og ikke mindst Haandværkets og Industriens stærkt udtalte Ønsker om at faa deres Raastoffer og Hjelpestoffer fri, kan have haft nogen Betydning med Hensyn til at fremme disse Erhvervs Eksportdygtighed. Jeg har i alt Fald hørt den Opfattelse bekræftet af Fagmænd af ubestridelig Dygtighed paa forskellige af Industriens Omraader.

Det, det gælder om, er at faa Sagen saa alsidigt belyst som muligt, først og fremmest af dem, der umiddelbart er interesserede. Paa ethvert Erhvervsomraade er der to Klasser af sagkyndige, som er umiddelbart interesserede, nemlig dem, der beskæftiger sig med Produktionen af Varerne, og dem, der beskæftiger sig med Forhandlingen af dem. Det er ikke altid, at disse to Klassers Interesser mødes; undertiden gør de det og undertiden ikke. Jeg har ved tidligere Tolddebatter her i Landet set, at Handelens Interesser ofte staar skarpt imod Producenternes Interesser. Det kan undertiden være beklageligt, men i den Relation, hvori vi her taler om Sagen, er det kun gavnligt, thi vi faar derved Spørgsmaalet saa meget klarere og alsidigere belyst; naar vi for hvert enkelt Punkts Vedkommende faar det belyst fra disse to forskellige Sider. Det er et af de Formaal, som denne Undersøgelse skal tjene. Det er derfor, at jeg har ment det rigtigt at sætte den i Gang saa tidligt, at man overalt, hvor en Udtalelse fra den ene eller den anden Side forekommer en ensidig, kan have Lejlighed til at faa det rette Korrektiv til den frem ved at forespørge hos sagkyndige paa det samme Omraade, som ser Sagen fra en anden Side. Endelig er der den ganske upartiske Belysning af Sagen, som kan fremkaldes fra Ministeriets egen og fra

Statistisk Bureaus Side ved statistiske eller enquete-mæssige Undersøgelser angaaende forskellige derhen hørende Spørgsmaal.

Til det ærede Medlem for Københavns 4de Valgkreds (Schövelin) vil jeg sige, at jeg deler den Opfattelse, som han udtalte, at man ofte forser sig paa Spørgsmaalet om Mestbegunstigelsestraktater i Forhold til Særtraktater. Man kan meget godt have Særbestemmelser i en Traktat, fordi den er en Mestbegunstigelsestraktat; det beror netop paa det Forhold, som det ærede Medlem nævnedes, at det, Opmærksomheden hovedsagelig rettes paa ved Traktatforhandlinger, er at opnaa en Fordel for en enkelt Branche i den nationale Produktion, som har en saadan Ejendommelighed, at den faktisk er uden Konkurrence. Det ærede Medlem nævnedes som Eksempel Emmenthalerosten. Der kunde fra de senere Aars Traktatforhandlinger nævnes mange andre saadanne Eksempler. Som et Eksempel fra vore egne Traktatforhandlinger i 1908 med Tyskland kan jeg nævne, at vi den Gang søgte at opnaa en Toldfordel for de jydsk Heste. At vi ønskede det, var ganske naturligt, men Vanskeligheden laa i, om det kunde siges, at den jydsk Hest kunde saaledes særkendes, om den kunde betragtes som en saa udpræget og sikkert bestemmelig Race, at man fra tysk Side kunde gaa ind paa at give den en Særstilling. Det havde man gjort tidligere med en belgisk Hesterace fra Ardennerne, og det var netop en lignende Stilling, man ønskede at skaffe vore jydsk Heste. Det er naturligvis den Slags Ting, man skal have Opmærksomheden henvendt paa under Traktatforhandlinger. For at Regeringen i videst muligt Omfang kan være klar over, hvad den skal stile paa, og med hvilke Argumenter den skal forfægte sine Ønsker, er det nødvendigt, at Erhvervene i videst muligt Omfang har faaet Lejlighed til at udtale deres motiverede Ønsker. Af denne Undersøgelses Resultat vil det ogsaa, som det jo ligger i de Ord, jeg nys sagde, fremgaa, i hvor stort Omfang man skal stræbe hen til at afslutte saadanne særlige Traktater med de forskellige Lande. Jeg tror ikke, at disse to Undersøgelser, Undersøgelsen angaaende Toldlovens Revision og Undersøgelsen angaaende, hvad der skal tilstræbes ved nye Handelstraktater eller ved vore bestaaende Handelstraktaters Revision, kan skilles fra hinanden. Det er mig bekendt, at der paa Udenrigsministeriets Foranledning er nedsat en Art Kommission til Undersøgelse af de Spørgsmaal, som kan opstaa med Hensyn til Revisionen